Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Asetukset rakennuksen ilmastoselvityksestä ja materiaaliselosteesta

Matti Kuittinen
Rakennusneuvos, ympäristöministeriö
Professori, Aalto-yliopisto

Asetusten liityntä rakentamislakiin

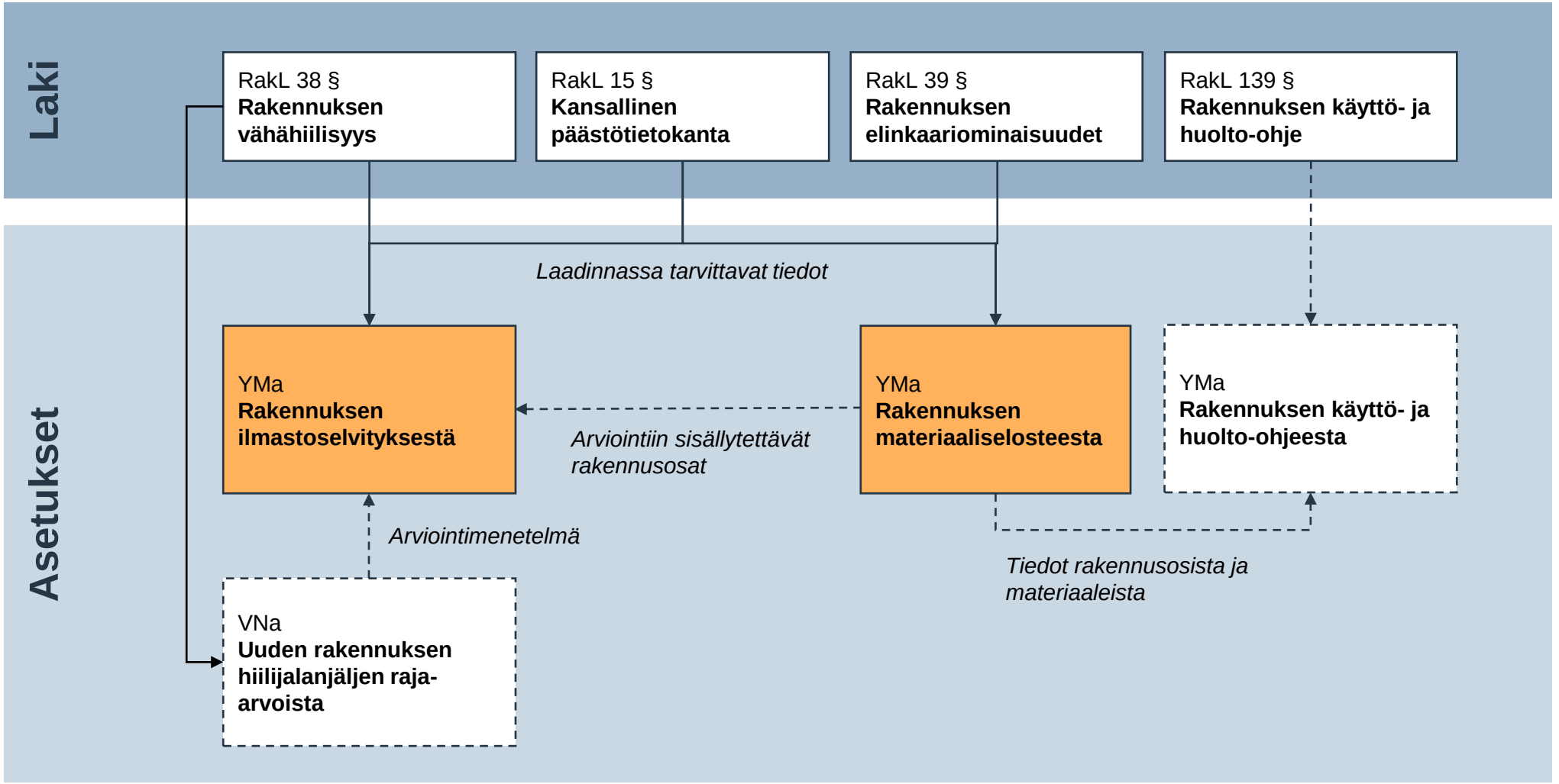

Huom: Pykälänumerot voivat muuttua

Suunniteltuja säädöksiä: Ilmastoselvitys ja materiaaliseloste

Ilmastoselvitys

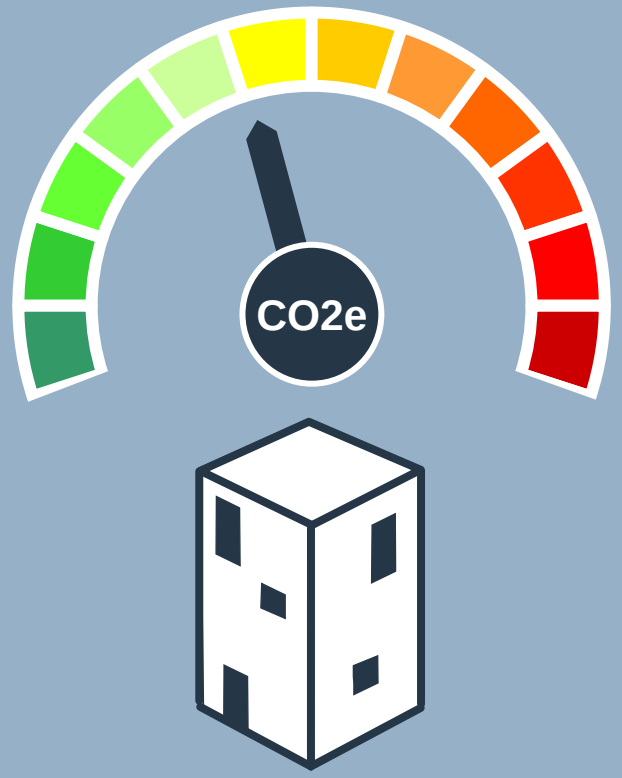

Hiilijalanjälki

= *Elinkaaren aikana aiheutuvat ilmastohaitat*

- Raja-arvot uusille rakennuksille
- Ilmoitusvelvollisuus laajamittaisissa korjaushankkeissa

Hiilikädenjälki

= *Mahdolliset hankkeessa syntyvät ilmastohyödyt*

- Tuotteiden uudelleenkäyttö ja kierrätys
- Pitkäikäiset hiilivarastot
- Karbonatisoituminen
- Ylimääräinen uusiutuva energia
- Istutettavat puut

Suunniteltuja säädöksiä: Ilmastoselvitys ja materiaaliseloste

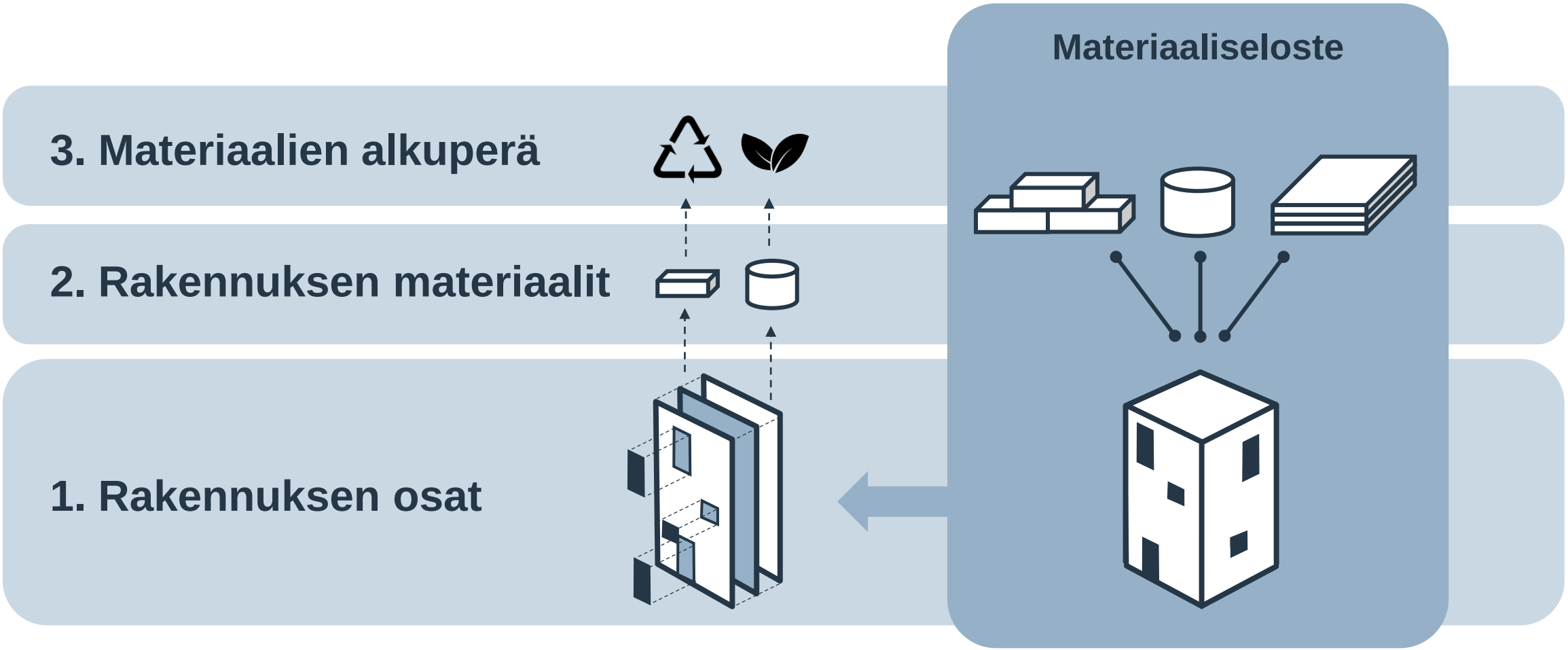

Ilmastoselvityksen ja materiaaliselosteen laadinta

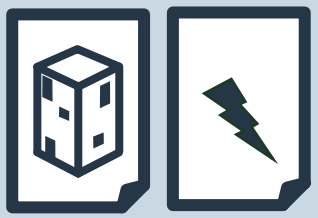

Rakennuksen määräluettelo + energiatodistus

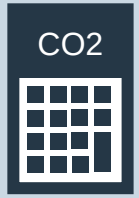

Laskenta-ohjelma

Raportit

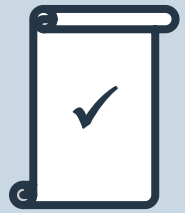

Lupahakemus

Suomen kasvihuonekaasupäästöjen ja poistumien kehitys (MtCO2e)

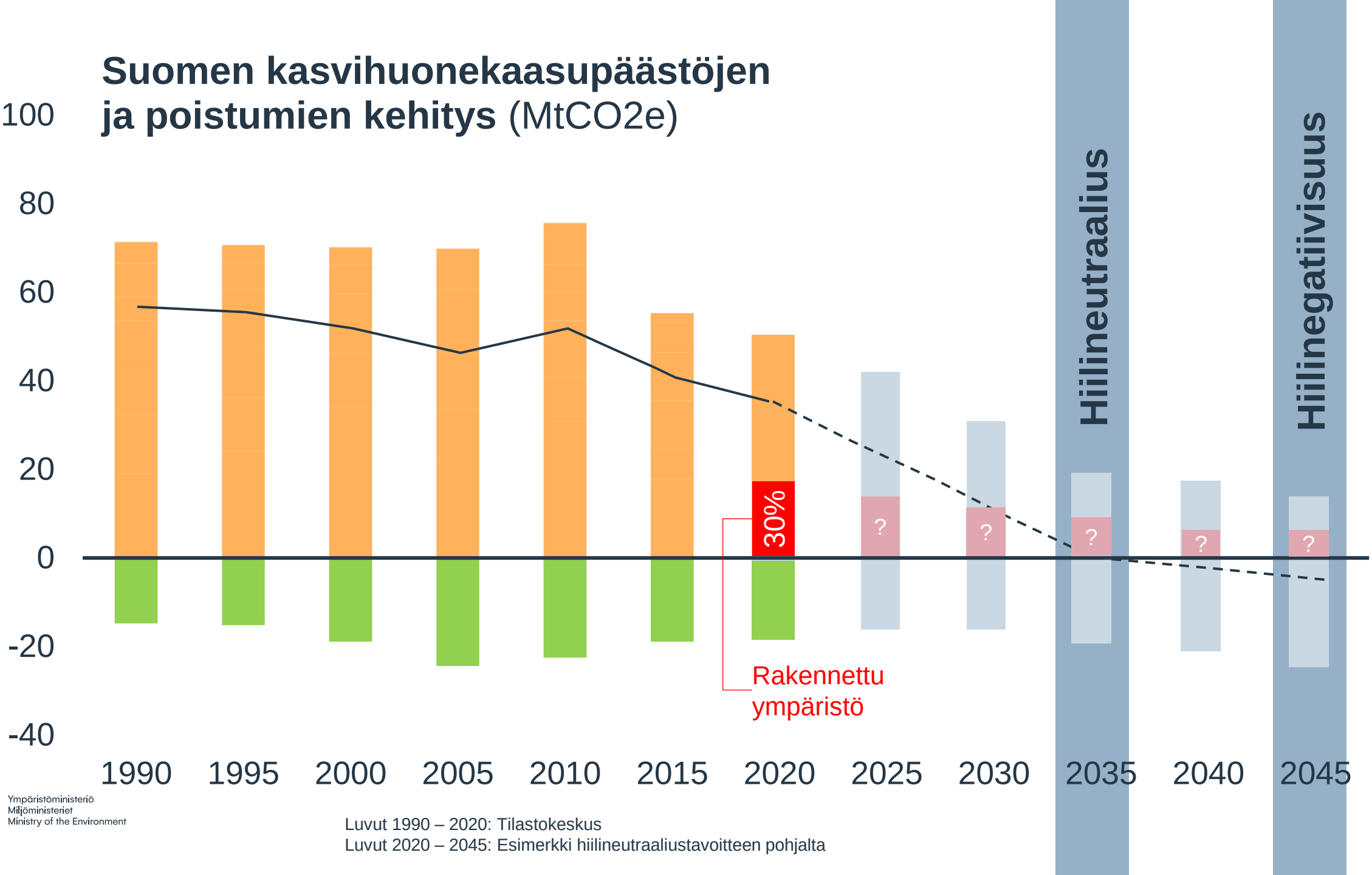

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Luvut 1990 – 2020: Tilastokeskus
Luvut 2020 – 2045: Esimerkki hiilineutraaliustavoitteen pohjalta

Ilmastoselvitys: 62 lausuntoa määräajassa

1. AFRY Finland Oy
2. Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL
3. Betoniteollisuus ry
4. Bioenergia ry
5. Centria-ammattikorkeakoulu
6. Climate Leadership Coalition
7. Dahlbom Olof
8. EcoUp Oyj
9. EKO-SAFA
10. Energiateollisuus ry
11. Granlund Oy
12. Green Building Council Finland
13. Helen Oy
14. Helsingin kaupunki
15. Hemsö
16. Insinööritoimisto Vesitaito Oy
17. Isännöintiliitto ry
18. Juva, rakennusvalvonta
19. Jyväskylän yliopisto
20. Jämerä kivitalot
21. Karelia-ammattikorkeakoulu
22. Kingspan Insulation
23. Kirkkohallitus
24. KOVA ry
25. Kostamo Miika
26. Kuntarahoitus Oyj
27. Metsäteollisuus ry
28. Natur och Miljö rf
29. OP-ryhmä
30. Oulun ammattikorkeakoulu
31. PEFC Suomi
32. Pientaloteollisuus PTT ry
33. Puolustusministeriö
34. Puutuoteteollisuus ry
35. Rakennustarkastusyhdistys RTY ry
36. Rakennusteollisuus RT ry
37. Rakennustietosäätiö RTS
38. RAKLI ry
39. Ramboll Finland Oy
40. Sahateollisuus ry
41. Senaatti-kiinteistöt
42. Skanska Oy
43. SRV Yhtiöt Oyj
44. Suomen ilmastopaneeli
45. Sitra
46. Suomen Kiinteistöliitto ry
47. Suomen Kuntaliitto ry
48. Suomen Luonnonsuojeluliitto
49. Suomen Omakotiliitto ry
50. Suomen opiskelija-asunnot SOA ry
51. Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry
52. Suomen Ympäristömerkintä Oy
53. Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry
54. Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry
55. Sähköteknisen Kaupan Liitto ry
56. Talotekninen teollisuus ja kauppa ry (Talteka)
57. Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
58. Termex-Eriste Oy
59. Teräsrakenneyhdistys
60. Työ- ja elinkeinoministeriö
61. Viherympäristöliitto ry
62. WWF Suomi

Ilmastoselvitys: Selkeys ja kattavuus

Onko asetuksessa kuvattu arviointimenetelmä selkeä ja ymmärrettävä?

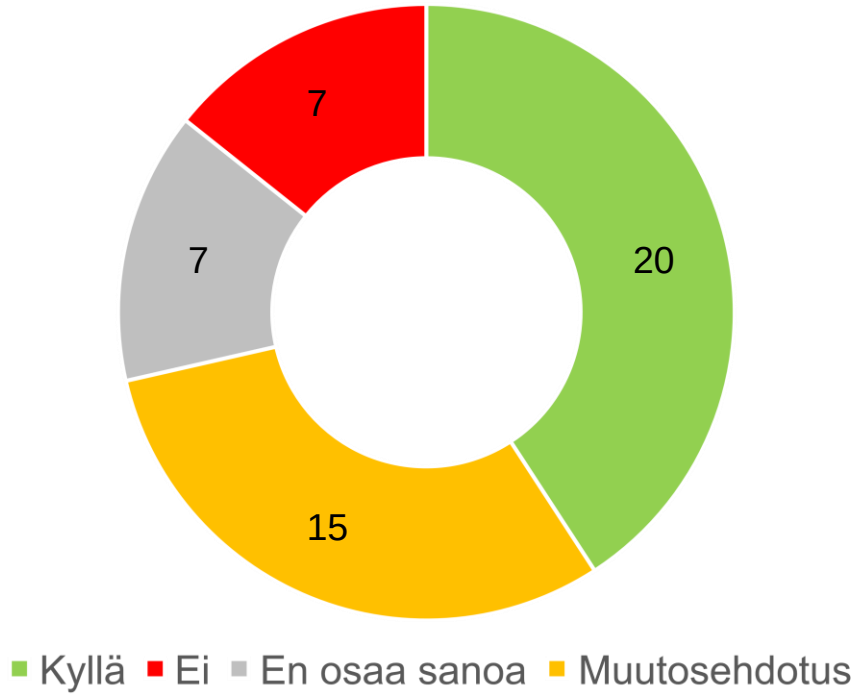

Onko arviointimenetelmä tarpeeksi kattava, jotta se osaltaan tukee hiilineutraaliuden saavuttamista?

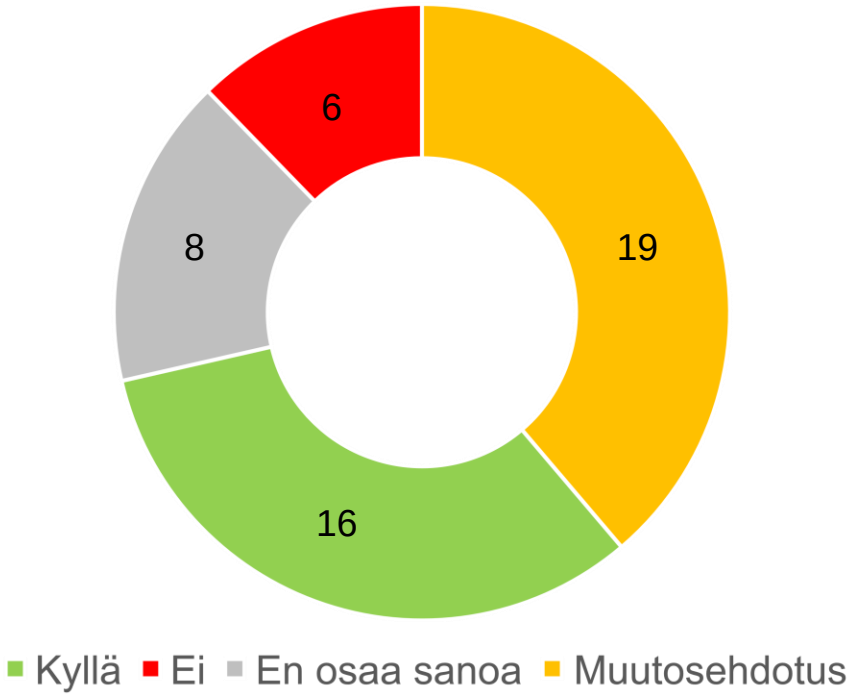

Ilmastoselvitys: Eniten yksittäisiä mainintoja

Materiaaliseloste: 31 lausuntoa

1. AFRY Finland Oy / PIDFI – Civil
2. Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL ry
3. Betoniteollisuus ry
4. Dahlbom Olof
5. EKO-SAFA
6. Granlund Oy
7. Green Building Council Finland
8. Helsingin kaupunki
9. Helsingin seudun ympäristöpalvelut
10. Insinööritoimisto Vesitaito Oy
11. Jyväskylän yliopisto
12. Kirkkohallitus
13. KOVA ry
14. Pientaloteollisuus ry
15. Puolustusministeriö
16. Rakennustietosäätiö RTS sr
17. Rakennusteollisuus RT ry
18. Rakli ry
19. Ramboll Finland Oy
20. Senaatti-kiinteistöt
21. Skanska Oy
22. Suomen Kiinteistöliitto ry
23. Suomen Kuntaliitto ry
24. Suomen Luontopaneeli
25. Suomen Omakotiliitto ry
26. Suomen Pelastusalan keskusjärjestö
27. Suunnittelu- ja konsultointiyritykset SKOL ry
28. Sähköteknisen Kaupan Liitto ry
29. Talotekninen teollisuus ja kauppa ry (Talteka)
30. Viherympäristöliitto ry
31. Ympäristömerkintä Suomi Oy

Materiaaliseloste: Selkeys ja kattavuus

Onko mentelmä selkeä ja ymmärrettävä?

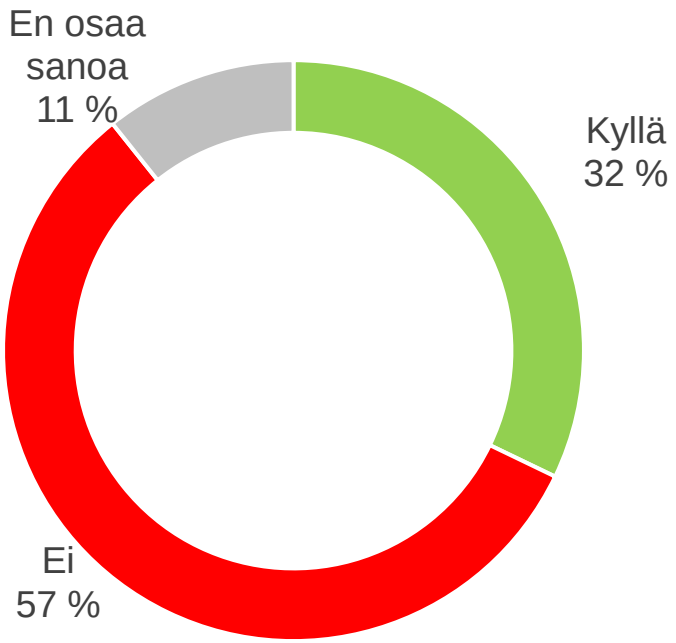

Onko menetelmä tarpeeksi kattava, jotta sen avulla saadaan käsitys rakennusten materiaalivirroista?

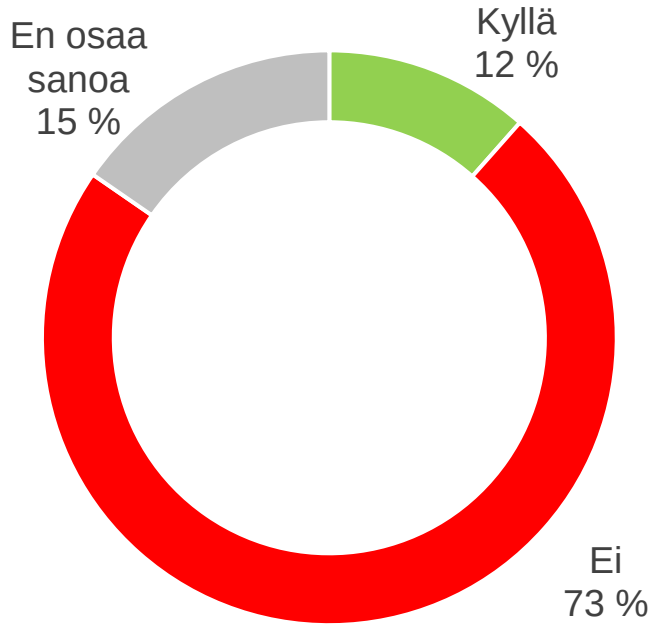

Materiaaliseloste: Soveltuvuus

Soveltuuko menetelmä sekä uusille että korjattaville rakennuksille?

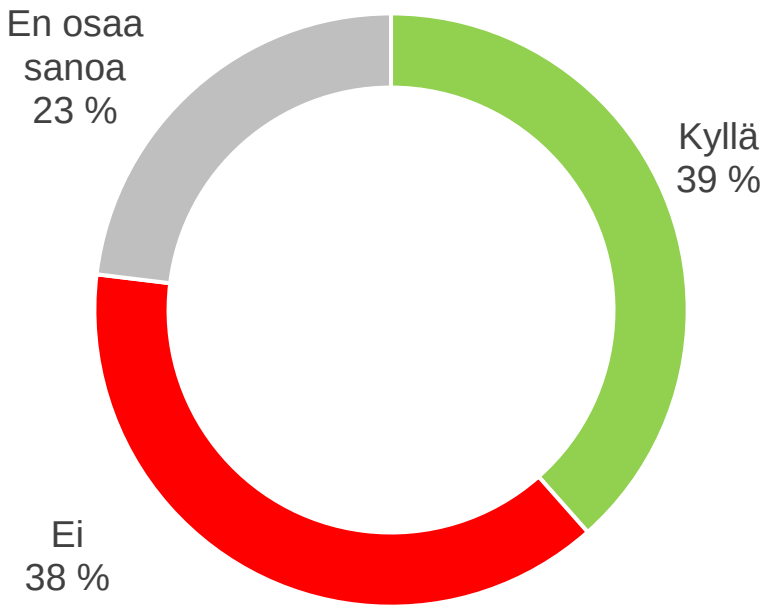

Soveltuuko menetelmä käytettäväksi rakennuksen suunnittelun aikana ennen rakentamisluvan hakemista?

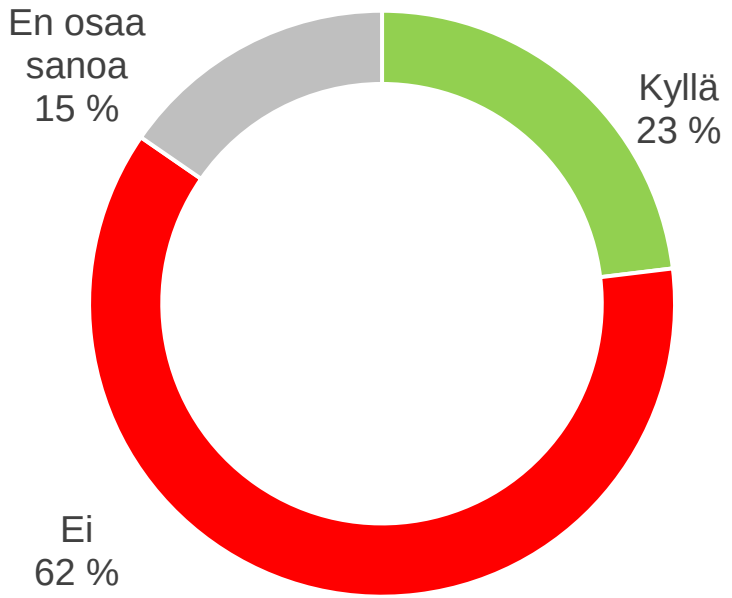

Materiaaliseloste: Eniten yksittäisiä mainintoja

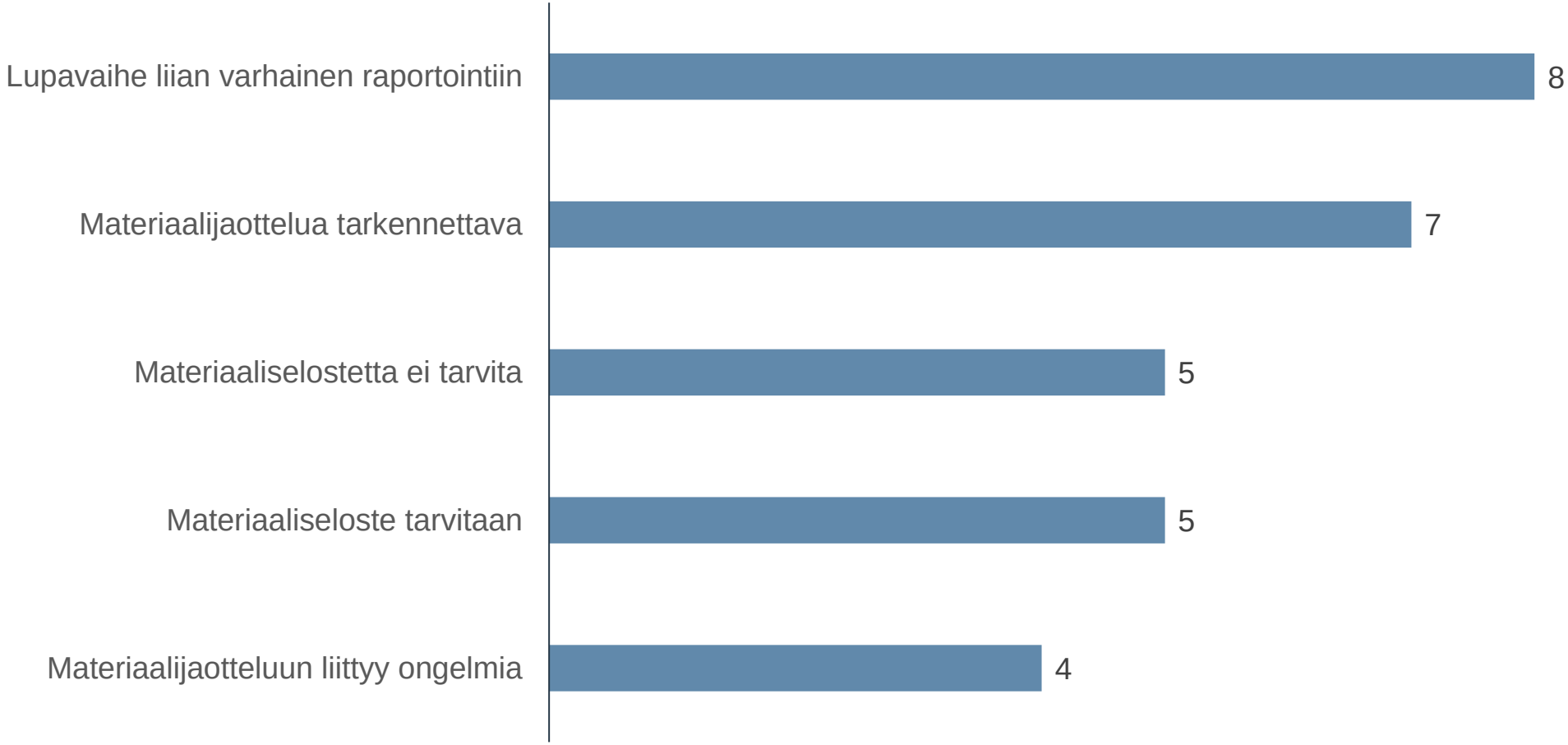

Soveltamisalaksi sama kuin energiatodistuksessa

Selvitykset tarvittaisiin, hiilijalanjäljen raja-arvoa ei saisi ylittää

- 112 Rivitalot
- 12 Kerrostalot
- 3 Liikerakennukset
- 4 Toimistorakennukset
- 6 Hoitoalan rakennukset
- 7 Kokoontumisrakennukset (pl jäähallit, uimahallit, uskonnolliset)
- 8 Opetusrakennukset

Selvitykset tarvittaisiin, mutta raja-arvoja ei sovellettaisi

- 110 Pientalot
- 111 Paritalot
- 210 Ympärivuotiset vapaa-ajan rakennukset
- 5 Liikenteen rakennukset (pl katokset ja huoltorak.)
- 740 Jäähallit
- 741 Uimahallit
- 12 Varastorakennukset (pl lämmittämättömät tai katokset)
- 13 Pelastustoimen rakennukset
- Laajamittaisesti korjattavat lupaa vaativat rakennukset, joiden energiatehokkuutta on parannettava

Selvityksiä ei tarvittaisi, raja-arvoja ei sovellettaisi

- 211 Osavuotiset vapaa-ajanrakennukset
- 512 Ammatillisen kaluston huoltorakennukset
- 514 Kulkuneuvojen katokset
- 52 Tieto- ja viestintätekniikan rakennukset
- 73 Uskonnollisten yhteisöjen rakennukset
- 9 Teollisuuden ja kaivannaistoiminnan rakennukset
- 10 Energianhuoltorakennukset
- 11 Yhdyskuntatekniikan rakennukset
- 1210 Lämmittämättömät varastot
- 1215 Varastokatokset
- 1311 Väestönsuojat
- 14 Maatalousrakennukset ja eläinsuojat
- 19 Muut rakennukset
- Väliaikaiset rakennukset
- Alle 50 m^2 rakennukset
- Suojellut rakennukset
- Erilliset rakenteet

Yleiset soveltamisperiaatteet:

1. Jos rakennukselle tarvitaan energiaselvitys, sille tarvittaisiin myös ilmastoselvitys ja materiaaliseloste
2. Jos rakennus ei saa ylittää E-luvun raja-arvoja, se ei saisi ylittää myöskään hiilijalanjäljen raja-arvoja

Pohjoismainen säädöskehitys

Ruotsi

- Lakisääteinen ilmastoselvitys 2022
- Hiilijalanjäljen raja-arvot tulossa 2027

Norja

- Lakisääteinen ilmastoselvitys 2022
- Käytössä julkisissa hankkeissa jo vuosia

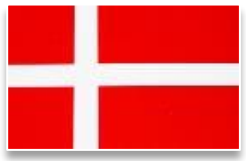

Tanska

- Lakisääteiset päästörajat 2023 alusta
- Vihreän rakentamisen sertifikaatti

Suomi

- Säädökset valmistelussa

Islanti

- Selvitykset käynnissä
- Säädökset harkinnassa

Rakennusten ilmastoselvitys mukana kehittyvässä EU-lainsäädännössä:

- Vihreän rahoituksen taksonomia (jo voimassa)
- Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin päivitys (luonnos)
- Rakennustuoteasetuksen päivitys (luonnos)